



Република Србија
Републички секретаријат
за јавне политике
Број: 011-00-00020/2016-02
08. фебруар 2016. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

БЕОГРАД
Немањина 22-26

Предмет: Мишљење на **Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања**, који је Републичком секретаријату за јавне политике достављен дана 3. фебруара 2016. године, актом број: 011-00-20/2016-04 од 1. фебруара 2016. године, као и допуном од 3. фебруара 2016. године.

Сходно чл. 39а, 40. и 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), а у складу са чланом 33. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 44/14), даје се:

Мишљење

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања садржи делимичну Анализу ефеката закона.

Образложење

Министарство просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: предлагач) доставило је Републичком секретаријату за јавне политике Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Нацрт закона) са Анализом ефеката закона, Образложењем и Изјавом о усклађености Нацрта закона са стратешким документима Владе, ради давања мишљења.

У Анализи ефеката закона, предлагач је одговорио на сва питања формулисана у складу са чланом 40. Пословника Владе, испунивши формалне захтеве. Међутим, одговори не пружају

потпун увид у све могуће ефекте Нацрта закона (како у позитивне, тако и у потенцијално негативне ефекте) на област која се регулише, као ни на субјекте на које се Нацрт закона односи. Предлагач прописа је доставио и Изјаву о усклађености Нацрта закона са релевантним стратешким документима јавне политике Владе (у даљем тексту: Изјава), у којој је навео да је предметни Нацрт закона усклађен са Стратегијом развоја образовања у Србији до 2020. године и Стратегијом развоја информатичког друштва, и тиме формално испунио обавезу сходно члану 39а став 3. Пословника Владе.

У прилогу Анализе ефеката закона предлагач је као релевантна документа јавне политике са којима је Нацрт закона усаглашен, навео и Акциони план за спровођење стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године, Стратегију за младе за период 2015 – 2025. године и пратећи Акциони план за спровођење, Стратегију превенције и заштите од дискриминације, Стратегију развоја образовања одраслих са Акционим планом, Стратегију развоја средњег стручног образовања са Акционим планом, Национални план интеграције у ЕУ и Миленијумске циљеве развоја. Напомињемо да се нека од напред наведених документа јавне политике Владе не могу сматрати временски релевантним, с обзиром на истек усвојених рокова на које се конкретна документа односе. Додатно, скрећемо пажњу предлагачу да је за сва релевантна документа јавне политике које је навео у Изјави и прилогу Анализе ефеката закона, требало да унесе развојне циљеве који се желе постићи кроз решења у Нацрту закона.

У даљем тексту мишљења, Републички секретаријат за јавне политике упућује предлоге, примедбе и сугестије на текст прилога Анализе ефеката закона:

Начелна примедба се односи на недостатак анализе у делу очекиваних ефеката од усвајања појединих решења Нацрта закона. Наиме, предлагач је у оквиру одговора на питање *Проблеми које Закон треба да реши* пружио детаљан преглед постојећег стања у области образовања и васпитања са јасно утврђеним базним вредностима показатеља у области, али је пропустио у одговорима на следећа питања да утврди жељено стање, те да податке утврђене у *ex post* анализи стави у функцију анализе опција које су разматране. На тај начин се, кроз текст Анализе ефеката закона, не могу јасно сагледати очекиване користи од усвајања решења Нацрта закона, као ни циљане вредности показатеља оствареног резултата.

Одредбе Нацрта закона које се односе на Јединствени информатички систем просвете представљају значајну промену у односу на постојеће стање прикупљања, објављивања и коришћења података путем скупа регистара којима управља Министарство надлежно за послове образовања. У том смислу, ова област је захтевала детаљну анализу постојећег стања са техничког и суштинског аспекта, уз утврђивање оптималног стања размене и управљања подацима којем се тежи, при чему је поменути анализу предлагач требало да образложи кроз Анализу ефеката Нацрта закона, нарочито у делу позитивних ефеката који се очекују од примене оваквог решења. Посебно указујемо на следећа питања која су захтевала детаљнију анализу:

- Какво је постојеће стање у области званичних регистара просвете, те због чега се приступило изменама великог обима?

- Које су карактеристике јединственог образовног броја, на који начин ће се вршити његово додељивање, те да ли је могуће његово коришћење за увезивање са другим јавним регистрима Републике Србије?
- С обзиром да јавни регистри, предвиђени Нацртом закона, предвиђају велику количину података о личности, укључујући и јединствени матични број грађанина, на који начин се обезбеђује безбедност тих података нарочито имајући у виду да ће велика количина података бити у облику отворених података доступних за коришћење и даље објављивање? У том смислу, позивамо предлагача да прибави мишљење Повереника за информације од јавног значаја, уколико то већ није учинио?
- Који су и колики трошкови успостављања система јавних регистра просвете по субјектима регулације?

Предлагач је у оквиру Анализе ефеката закона, требало да пружи детаљнију анализу постојећег стања у вези центара за стручно усавршавање и промоцију науке, нарочито у делу проблема који су постојали у пракси, те да представи трошковну и функционалну анализу ових центара који се предвиђају Нацртом закона.

Такође, предлагач је у оквиру Анализе ефеката закона, требало да пружи детаљнију анализу постојећег стања у делу избора директора установе и пријема у радни однос, са аспекта проблема у пракси, те да представи потенцијалне користи од промене законског решења у овим сегментима образовног и васпитног система.

У одговору на питање *Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди* предлагач се, између осталог, реферисао на изворе финансирања одређених мера и активности које је потребно спровести у складу са решењима Нацрта закона, као и да се финансијски ефекти примене овог закона могу сагледати и кроз финансијске ефекте посебних закона који регулишу ову област. Републички секретаријат за јавне политике позива предлагача да допуни одговор на ово питање са идентификацијом и анализом свих директних и индиректних трошкова које ће Закон створити грађанима и привреди, те њиховом монетизацијом и јасним навођењем висине буџетских издавајања за потребе примене Закона (из анализе ефеката Закона на буџет Србије). У контексту представљених трошкова потребно је допунити и одговор на питање *Да ли позитивни ефекти Закона оправдавају трошкове које ће он створити*. Одговор на ово питање је потребно допунити навођењем користи које се очекују за све категорије субјеката регулације које је предлагач навео у оквиру одговора на питање *На кога и како ће утицати решења у закону*.

Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију је питање на које је потребно допунити одговор са анализом ефеката Нацрта закона на субјекте у систему образовања и васпитања чији оснивач није Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

У одговору на питање *Да ли су све заинтересоване стране имале прилике да се изјасне о закону* предлагач је на детаљан начин навео податке о одржаном програму јавне расправе уз

навођење свих појединаца и организација које су имале прилике да учествују у јавној расправи и доставе своје примедбе, предлоге и сугестије. Међутим, предлагач је пропустио да наведе најзначајније примедбе, предлоге и сугестије које је прикупио за време јавне расправе и како се поступало са њима, тј. које су усвојене и унете у текст Нацрта закона, а које нису и из којих разлога. Потребно је да предлагач допуни анализу са подацима о одржаним консултација, тј. које заинтересоване стране су имале прилике да доставе своје коментаре, предлоге и сугестије и на који начин, за време саме израде Нацрта закона. Ову допуну би требало да прати и преглед најзначајнијих предлога који су усвојени и унети у текст Нацрта закона, а који нису и из којих разлога.

Имајући у виду све наведено, Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да **Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања садржи делимичну Анализу ефеката закона.**

